

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/432/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312211421
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1312211421.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci navrhovateľky: J.P. H., O. Z. Č.. XX, I., zastúpená advokátskou kanceláriou Bartošík Šváby, s.r.o., so sídlom Plynárenská č. 7/A, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská sporiteľňa, a.s., v skratke SLSP, a.s., so sídlom Tomášikova č. 48, Bratislava, IČO : 00151653 zastúpený JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, so sídlom Sad A. Kmeťa č. 24, Piešťany, o zaplatenie 9.958,14€ s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č. k. 19C 227/2012-95 zo dňa 21.mája 2013, v pomere hlasov 3:0, taktó

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporca **j e p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania a to trov právneho zastúpenia vo výške 314,10€ na účet advokátskej kancelárie Bartošík Šváby s.r.o., Bratislava Plynárenská č. 7/A v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 9.958,14 € s 9% úrokom z omeškania ročne od 16.5.2010 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.6.2010 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.7.2010 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.8.2010 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.9.2010 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.10.2010 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.11.2010 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.12.2010 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.1.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.2.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.3.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9,25% úrokom z omeškania ročne od 16.4.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9,25% úrokom z omeškania ročne od 16.5.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9,25% úrokom z omeškania ročne od 16.6.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9,5% úrokom z omeškania ročne od 16.7.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9,5% úrokom z omeškania ročne od 16.8.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9,5% úrokom z omeškania ročne od 16.9.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9,5% úrokom z omeškania ročne od 16.10.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9,25% úrokom z omeškania ročne od 16.11.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.12.2011 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.1.2012 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.2.2012 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.3.2012 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.4.2012 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.5.2012 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 9% úrokom z omeškania ročne od 16.6.2012 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, 8,75% úrokom z omeškania ročne od 16.7.2012 do zaplatenia zo sumy 368,82 €, spolu s náhradou trov konania vo výške 597,- €, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň prvostupňový súd zaviazal odporcu k povinnosti

zaplatiť navrhovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 1.426,84 € k rukám právneho zástupcu navrhovateľky B & S Legal s.r.o. Grösslingova 5, Bratislava do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 842, § 582 ods. 1, § 575 Občianskeho zákonníka, ustanoveniami § 1, § 27 ods. 8, § 116, § 119 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z o bankách, keď vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 09.02.1994 bola medzi účastníkmi konania uzavretá v zmysle § 842 Občianskeho zákonníka Zmluva o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s., ktorej predmetom bolo doživotné plnenie odporcom ako povinným v prospech navrhovateľky vo výške 368,82 € v zmysle uplatneného a priznaného nároku na základe Žiadosti navrhovateľky. Na základe predmetnej zmluvy odo dňa jej účinnosti odporca v prospech navrhovateľky i plnil. Dňa 26.10.2009 odporca však v zmysle § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatnil voči navrhovateľke Výpoveď z predmetnej zmluvy, a to z dôvodu, že Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede. Platnosť a účinnosť Zmluvy o dôchodku mala podľa Výpovede odporcu zo dňa 26.10.2009 skončiť ku dňu 31.3.2010, z tohto dôvodu preto počnúc mesiacom apríl 2010 prestal odporca poskytovať v zmysle Zmluvy o poskytovaní podporného dôchodkového fondu odporcu plnenia Na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 44C/120/2010-108 zo dňa 16.02.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 15Co/I 52/2011-162 zo dňa 21.09.2011, právoplatným 09.11.2011 bol odporca zaviazaný na zaplatenie sumy 368,82 € s príslušenstvom navrhovateľke titulom Zmluvy o dôchodku zo dňa 09.02.1994 za obdobie apríl 2010 s tým, že sa jedná o zmluvu uzavretú na dobu určitú a Výpoveď zo zmluvy zo dňa 26.10.2009 danú odporcom navrhovateľke bola daná v rozpore so zákonom a je neplatná. Podaným návrhom v tomto konaní sa navrhovateľka domáhala zviazania odporcu na plnenie v zmysle predmetnej Zmluvy o dôchodku zo dňa 09.02.1994 za obdobie máj 2010 až júl 2012.

Prvostupňový súd ako otázku prejudiciálnu riešil otázku platnosti, príp. neplatnosti Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 09.02.1994, ktorá podľa námietok odporcu mala zaniknúť v zmysle § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože plnenie zo zmluvy sa stalo nemožné s poukazom na § 27 ods. 8; §116; § 119 ods. 3 Zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách z dôvodu, že banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie. Predmetnou Zmluvou o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. sa v prospech navrhovateľky založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t.j. na dobu určenú neurčitého trvania, kedy je presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Už charakter predmetného právneho vzťahu - zmluvy o dôchodku v zmysle § 842 Občianskeho zákonníka svedčí tomu, že takýto typ zmluvy nie je možné dohodnúť na čas určitý, ale buď doživotne, teda do okamihu smrti oprávneného, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom - lehotou, ktorý má svoj začiatok a koniec t.j. počas štúdií, vdovstva a pod. Je nepochybné, že pri predmetnej zmluve zo dňa 09.02.1994 je špecifikovaný jasný začiatok vzniknutého právneho vzťahu medzi účastníkmi a tiež jej jasne špecifikovaný jej koniec t.j. doživotne, teda okamih smrti navrhovateľky. Jedná sa teda o presne určitú dobu s presne určeným začiatkom a koncom, avšak jej trvanie je neurčité. Trvanie právneho vzťahu bolo účastníkmi konania dohodnuté do okamihu úmrtia navrhovateľky, teda do doby nastania skutočnosti nezávislej od ich vôle. Ustanovenie § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, upravuje možnosť ukončenia právneho vzťahu a spôsob zrušenia záväzku založeného zmluvou uzavretou na neurčitú dobu, predmetom ktorého je opakovaná činnosť alebo záväzok, a to jednostranným právnym úkonom - výpoveďou. Odporca Výpoveďou zo dňa 26.10.2009 vypovedal navrhovateľke predmetnú Zmluvu o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. podľa § 582 Obč. zák. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetná Zmluva zo dňa 09.02.1994 nebola uzavretá na dobu neurčitú, odporca preto nemohol Zmluvu vypovedať podľa § 582 Občianskeho zákonníka. Navyše charakter a účel uzavretej Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu odporcu, kedy účastníkom takejto zmluvy je na jednej strane poskytovateľ dôchodku ako osoba povinná a na druhej strane poberateľ dôchodku ako osoba oprávnená, pričom dôvody uzatvorenia takejto zmluvy, na základe ktorej sa odporca zviazal navrhovateľovi poskytovať plnenie môžu byť rôzne a za poskytnutý dôchodok sa nemusí poskytnúť protiplnenie, nepredpokladá počas trvania právneho vzťahu do smrti oprávneného jej ukončenie jednou zo zmluvných strán. Na základe takejto zmluvy sa k povinnosti poskytovať plnenie zviazal odporca dobrovoľne z dôvodu prvého odchodu navrhovateľky do starobného dôchodku. Z vyššie uvedených dôvodov preto súd v zmysle § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vyhodnotil Výpoveď odporcu danú navrhovateľke zo dňa 26.10.2009 predmetnej Zmluvy o

poskytovanie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 09.02.1994 za neplatnú, čo bolo potvrdené právoplatným rozsudkom súdu, v ktorom konaní bol odporca zaviazaný na plnenie v prospech navrhovateľky v zmysle Zmluvy o dôchodku zo dňa 09.02.1994 za obdobie apríl 2010 a navyše výpoveď by bola vzhľadom na charakter a účel zmluvy i v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Čo sa týka námietok odporcu týkajúcich sa zániku predmetnej Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 09.02.1994 z dôvodu nemožnosti plnenia v zmysle § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 27 ods. 8; §116; § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou Zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách z dôvodu, že banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenia, odhliadnuc od skutočnosti, že tieto námietky boli už riešené ako nedôvodné v právoplatnom rozsudku tunajšieho súdu č.k.44C/120/2010-108 zo dňa 16.2.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava č.k. 15Co/I 52/20112-162 zo dňa 21.09.2011, prvostupňový súd aj v tomto konaní vyhodnotil námietky odporcu ako bezdôvodné a v plnom rozsahu sa stotožnil s vyjadrením navrhovateľky v tomto smere. Tvrdenia odporcu, že predmetná Zmluva o dôchodku zo dňa 09.02.1994 zanikla v dôsledku nemožnosti plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzhľadom na § 27 ods. 8 Zák. o bankách, podľa ktorého banka nemôže uzatvárať zmluvy, ktoré zaväzujú banku na hospodársky neodôvodnené plnenia alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, vyhodnotil súd ako účelovú obranu odporcu. O tejto účelovosti svedčí aj to, že uvedená právna úprava bola zavedená s účinnosťou od 1.1.2002 v ustanovení § 27 ods.5 a až od 1.1.2007 v § 27 ods.8 Zák. o bankách, pričom odporca aj po 1.1.202 naďalej v prospech navrhovateľky zo Zmluvy o dôchodku plnil až do jej vypovedania 31.3.2010. Citované ustanovenie je zakomponované v Zák. o bankách v 6. časti upravujúcej požiadavky na podnikanie banky a vzťahuje sa na bankovú činnosť /§ 2 ods. 5/, príp. iné činnosti, ktoré môže banka vykonávať pre iného v súvislosti s jej prevádzkou / § 2 ods. 10/ a pokračovanie len v takejto činnosti v rozpore s § 27 ods. 5 /t.č. § 27 ods. 8/ sa stalo nadobudnutím účinnosti Zák. o bankách dňa 1.1.2002 nemožným.

Prvostupňový súd ďalej uviedol, že vo vzťahu odporcu k navrhovateľke však odporca vystupoval ako zamestnávateľ k svojmu dlhoročnému zamestnancovi odchádzajúcemu do dôchodku a obsahom zmluvného vzťahu Zmluvy o dôchodku zo dňa 09.02.1994 bolo poskytnutie sociálnej výhody navrhovateľke slúžiacej na podporu zabezpečenia jej životnej úrovne, ktorú ako pracovníčka dosiahla v čase svojej pracovnej aktivity na ocenenie jej vernosti, kvality práce a na podporu stabilizácie pracovníkov. Zo strany odporcu sa jednalo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti pracovníka odchádzajúceho do starobného dôchodku spadajúcu pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov. Zmluvu o dôchodku teda neuzatváral odporca s navrhovateľkou ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti a nejednalo sa o vzťah banky s klientom. Z tohto dôvodu preto súd plnenie odporcu v zmysle predmetnej Zmluvy o dôchodku nevyhodnotil ako plnenie za nápadne nevýhodných podmienok v zmysle § 27 ods. 8 Zák. o bankách s poukazom i na skutočnosť, že citované ustanovenie je všeobecným ustanovením vo vzťahu banky a jej klienti, avšak v prejednávanej veci bolo potrebné vzťah odporcu a navrhovateľky posudzovať ako vzťah banky a jej bývalého zamestnanca, nie klienta banky, kedy ich vzťah môže byť rámcovo upravený Občianskym zákonníkom, príp. iným právnym predpisom.

Vzhľadom na skutočnosť, že predmetná Zmluva o dôchodku zo dňa 09.02.1994 je platná, súd v súlade s § 842 Občianskeho zákonníka zaviazal odporcu na zaplatenie navrhovateľke sumy 9.958,14 € za obdobie máj 2010 až júl 2012 / 27 mesiacov x 368,82 eur/ s tým, že v zmysle § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka nar. vlády SR č.87/1995 Z.z. zaviazal odporcu na zaplatenie sumy príslušných úrokov z omeškania ročne odo dňa nasledujúceho po splatnosti toho - ktorého mesiaca zvýšených o základnú úrokovú sadzbu ECB.

O trovách konania rozhodol prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní úspešnej navrhovateľke priznal ich náhradu predstavujúcu zaplatený súdny poplatok 597,- € a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.426,84 € vypočítanú v zmysle § 11 ods. 1 Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z., ktoré predstavujú: 4 úkony á 253,94 € /l. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. podanie návrhu na súd dňa 15.11.2012, 3.vyjadrenie k odporu zo dňa 13.11.2012, 4.účasť na pojednávaní dňa 30.04.2013/ a 2 úkony á 63,48 € IV* základnej tarifnej sadzby za: 1.účasť na pojednávaní dňa 20.03.2013 - odročené bez prejednávania veci, 2. účasť na pojednávaní dňa 21.05.2013 - vyhlásenie rozhodnutia/ + 3 x 7,63 € režijný paušál za úkony v roku 2012, 3 x 7,81 € režijný paušál za úkony v roku 2013 + 20% DPH vo výške 237,80 €, teda celková výška trov právneho zastúpenia predstavuje 1.426,84 €.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, ktorý považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne nesprávne, ktoré zároveň predstavuje nebezpečný precedens a návod na obchádzanie bankových regulatívov, stanovených zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách / ďalej „zákon“ /, pretože dáva návod, ako obísť zákonný zákaz uzatvárania a plnenia zmlúv, z ktorých banka nemá protiplnenie. Rozsudok súdu prvého stupňa tak neprispieva ku právnej istote bezpečného fungovania bankového systému v Slovenskej republike, ktoré má garantovať zákon v zmysle ustanovenia § 1 zákona, podľa ktorého tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, s organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému. Odporca namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd na vec neaplikoval na vec sa vzťahujúce ustanovenia, najmä § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou, § 27 ods. 8, § 116 zákona, a následne na vec neaplikoval ani ustanovenie § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tiež nesprávne vyložil znenie ustanovenia § 842 Občianskeho zákonníka tak, že nie je možné uzavrieť zmluvu o dôchodku na dobu určitú, čo je však znením tohto ustanovenia priamo vylúčené. Právny vzťah založený zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka je zasiahnutý zákonom o bankách z dôvodu, že predmetom tohto právneho vzťahu nie je banková činnosť banky (ako sú tieto upravené v ustanovení § 2 ods. 5 zákona o bankách), ale sa jedná o banke zakázanú činnosť, ktorej vykonávanie je v rozpore so zákonom (§119 ods. 3 v spojení s § 27 ods. 8 zákona č.). Zákon na vec vzťahuje z dôvodu, že ustanovenie § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zakazuje banke odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore s týmto zákonom. Toto ustanovenie sa neobmedzuje len na bankové činnosti, pretože bankové činnosti sú v súlade so zákonom, zákon naopak zakazuje banke vykonávať iné činnosti než v súlade so zákonom o bankách. To znamená všetky činnosti banky, ktoré sa dostali do rozporu s týmto zákonom. Takto konkrétne sú v rozpore s týmto zákonom vykonávané aj plnenia, ku ktorým sa banka nesmie zaviazat' v zmysle § 27 ods. 8 zákona. Odporca je bankou, ktorej zákon neumožňuje poskytovať hospodársky neodôvodnené plnenia, ani plnenia zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, pričom záväzok na vyplácanie určitého dôchodku podľa ustanovenia § 842 Občianskeho zákonníka je svojou povahou jednostranným záväzkom bez hospodárskeho dôvodu, zároveň bez akéhokoľvek protiplnenia od prijímateľa tohto plnenia a zmluva o dôchodku je uzatvorená bez protiplnenia pre neho. Zákon o bankách zakazuje banke uzatváranie takých zmlúv, ako je zmluva bez protiplnenia (typicky zmluva o dôchodku) a preto je taká činnosť, konkrétne poskytovanie plnenia bez protiplnenia, ktorého sa navrhovateľka domáha podanou žalobou, v rozpore so zákonom o bankách a zakázaná priamo ustanovením § 119 ods. 3 zákona. Zmluva o dôchodku nie je ani zmluvou medzi zamestnancom a zamestnávateľom, z dôvodu jej neskoršieho uzatvorenia až po skončení pracovného pomeru. Súd prvého stupňa sa takto vôbec nevysporiadal so zákonným zákazom podľa § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou (v spojení s ustanoveniami § 27 ods. 8 a § 116) zákona, keď má banka zákaz pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore s týmto zákonom. Súd prvého stupňa neaplikoval zákon, právnu normu verejného práva, v súlade so zmyslom a účelom tohto zákona vyjadrením v § 1 tohto zákona, pretože právne závery súdu prvého stupňa nielenže neprispievajú k ochrane bezpečného fungovania bankového systému, ale naopak dávajú návod na to, ako právne obísť zákonný zákaz, daný bankám ustanoveniami § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona, resp. ako obísť zákaz uzatvárania zmlúv za nápadne nevýhodných podmienok, obsiahnutý v ustanovení § 27 ods. 8 zákona. Zotrvával na tom, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré spočíva v nesprávnom výklade ustanovenia § 842 Občianskeho zákonníka, ktoré súd nesprávne vykladá tak, že zmluva o dôchodku je uzatvorená na dobu určitú, keď nesúhlasil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že zmluvu o dôchodku nie je možné vypovedať, predovšetkým z dôvodu, že zmluva o dôchodku sa vyznačuje neurčitou dobou trvania a nie je uzatvorená nikdy na dobu určitú (čas určitý). Súd prvého stupňa dospel k nesprávnej právnej závere, že zmluva bola uzavretá platne na dobu určitú neurčitého trvania (a preto nemohla byť vypovedaná podľa § 582 Obč. zák.), pretože žiadna doba určitá neurčitého trvania v práve neexistuje, existujú len doby určité a doby neurčité, nič medzi nimi a vec teda nesprávne právne posúdil, keď nesprávne považoval za nemožné zmluvu vypovedať, podľa ustanovenia § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a zmluvu nesprávne považoval uzavretú na dobu určitú. Odporca vzhľadom na vyššie uvedené žiadal napadnutý rozsudok zmeniť, návrh zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. V prípade, ak odvolací súd potvrdí napadnutý rozsudok, žiadal odvolací súd, aby podľa ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p. vo výroku potvrdzujúceho rozsudku pripustil dovolanie z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a to o právnej otázke, či sa zákon č. 483/2001

Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka.

K odvolaniu odporcu sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, priznať náhradu trov odvolacieho konania a nepripustiť dovolanie proti rozsudku v právnej otázke, či si Zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka. K nebezpečnému precedensu a návodu na obchádzanie bankových regulatívov uviedla, že uvedené vyjadrenie odporcu považuje za účelovú ochranu, keď celú argumentáciu ohľadom Zákona o bankách a nemožnosti plnenia odporcu súdu predkladá že po tom ako zlyhal jeho pokus zmluvu o dôchodku, ukončiť výpoveďou argumentujúc pritom, že ide o zmluvu na dobu neurčitú. Uzatvorením Zmluvy o dôchodku sa odporca dobrovoľne a sám rozhodol zaviazat' sa na opakujúce sa plnenia, na ktoré sa ona spoliehala, nakoľko jej mali byť poskytované doživotne, preto príde zarážajúce, že sa odporca po istom čase rozhodol, že si svoju zmluvnú povinnosť ďalej plniť nebude. Trvala na tom, že Zmluva o dôchodku je zmluvou uzavretou na dobu určitú. Z gramatického výkladu formulácie ustanovenie § 842 Občianskeho zákonníka vyplýva, že slovné spojenie „určená doba neurčitého trvania“ nie je zhodné s legislatívne ustáleným pojmom „doba neurčitá“ a Občiansky zákonník nehovorí, že zmluvu o dôchodku možno uzavrieť na dobu určitú alebo neurčitú, ako je to pri iných zmluvách. Podľa Občianskeho zákonníka zmluvu o dôchodku je možné uzavrieť v skutočnosti na dve určené doby neurčitého trvania a to buď na doživotne určenú dobu neurčitého trvania alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania. Vždy však ide o dobu, ktorá je určená nejakým spôsobom - doživotne alebo inak. Zmluva o dôchodku nie je zmluvou uzatvorenou na nápadne nevýhodných podmienok pre odporcu (resp. zmluvou, ktorá zaväzuje odporcu na hospodársky neoprávnené plnenie alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote).

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) v medziach daných odvolaním vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (tento rozsudok bol odvolacím súdom vyhlásený podľa § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nemožno priznať úspech, pretože súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav v zmysle § 153 ods. 1 O.s.p., vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodnil (§ 157 ods. 2 a 3 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil aj s odôvodnením jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.), pričom námietky odporcu nepovažoval za dôvodné.

Spornosť súdnej veci je založená na posúdení právnej otázky, či zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. je zmluvou uzatvorenou na dobu určitú s možnosťou výpovede jednostranným úkonom, alebo ide o zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú.

Zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu je z právneho hľadiska zmluvou o dôchodku podľa § 842 až § 844 Občianskeho zákonníka, v zmysle ust. ktorých zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku. Ide o zmluvu aspoň medzi dvoma osobami, t.j. medzi osobou, ktorá sa zaväzuje vyplácať dôchodok, a osobou, ktorej sa dôchodok bude vyplácať. Právo na vyplácanie dôchodku je síce časovo určené, ale nie je obmedzené určitým vopred a konkrétne vymedzeným časom trvania, preto môže ísť o právo na poskytovanie dôchodku doživotne, alebo na inak obmedzený čas neurčitého trvania (obmedzenie na určitý čas, napríklad na 10 rokov, tu neprichádza do úvahy). Určitý dôvod alebo motív na uzavretie zmluvy o dôchodku Občiansky zákonník nevyžaduje.

Odvolací súd vychádzal z toho, že trvanie zmluvy o dôchodku je ohraničené nepresným dátumom, ale právnou skutočnosťou. V prípade doživotne určenej doby je touto rozhodujúcou právnou skutočnosťou smrť fyzickej osoby. Skutočnosť, že takto určená doba má neurčité trvanie, je logická, keďže nie je možné v čase uzatvorenia zmluvy dopredu vedieť, kedy poberateľ dôchodku zomrie. Zákonodarca v ustanoveniach o zmluvách dôchodku nepracuje so slovom smrť, ale uvádza, že zmluva o dôchodku sa môže uzavrieť na doživotne, alebo inak určenú dobu neurčitého trvania, pričom pojem doživotne nie je

možné stotožniť s pojmom smrť. Vymedzenie doby trvania zmluvného vzťahu k udalosti, o ktorej je isté, že v budúcnosti nastane (ako v prípade smrti), nie je však možné považovať za neurčité a nezakladá zmluvný vzťah na dobu neurčitú, je z neho zrejmé, že je určený začiatok trvania tohto zmluvného vzťahu ako aj jeho koniec (ohraničený smrťou), a zrejmé nie je len to, kedy k nemu dôjde. Zo žiadneho pozitívneho práva totiž nemožno vyvodiť, že by dojednanie právneho pomeru na dobu určitú muselo byť vymedzené konkrétne uvedeným dátumom, alebo dokonca presnejším časovým určením. Je vecou účastníkov zmluvy ako vyjadria svoju súhlasnú vôľu obmedziť výkon práv a povinnosti z dojednanej zmluvy na dobu určitú. Odvolací súd zastáva názor, že ustanovenie § 842 Občianskeho zákonníka, že zmluva o dôchodku uzatvorená na doživotne určenú dobu, ako aj určenú dobu neurčitého trvania, sú vždy zmluvami na dobu určitú. Vymedzením povinnosti plniť doživotne, zmluvné strany prejavili vôľu byť takouto zmluvou viazané a to až do smrti oprávnenej na prijatie plnenia z tejto zmluvy. Akýkoľvek iný výklad by bol potrebným významu tohto inštitútu.

Uvedenému právnemu záveru, že zmluvu o dôchodku je možné dohodnúť buď doživotne, teda do okamihu smrti, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom nasvedčuje aj charakter a účel predmetnej zmluvy, v ktorej odporkyňa sledovala zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, s úmyslom poskytnutia výhody z podporného dôchodkového fondu slúžiaceho na subvenciu životnej úrovne, ktorá je oproti príjmu dosahovanému počas produktívneho veku zamestnanca výrazne znížená a teda nepredpokladá sa možnosť jednostrannej výpovede. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva nebola uzavretá na dobu neurčitú, odporkyňa ju nemohla vypovedať podľa § 582 Občianskeho zákonníka.

V posudzovanej zmluve, v jej článkoch 1, 2, 3, sa jej účastníci dohodli, že odporca bude doživotne vyplácať navrhovateľke mesačne sumu 11.111,-Sk (368,826) z Podporného dôchodkového fondu. Vyjadrenie "doživotne" je obvykle používanou formuláciou na vyjadrenie určitej doby neurčitého trvania, ktoré je aj v samotnom ustanovení § 842 Občianskeho zákonníka upravujúcom zmluvu o dôchodku. Odvolací súd neprisvedčil námietke odporcu o neplatnosti predmetnej zmluvy pre jej neurčitost' spočívajúcu v dojednaní dvoch rozdielnych dobách trvania vyplácania dohodnutého dôchodku. V súlade s ustanovením § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri výklade pojmov " doživotne" a "do smrti" dospel k tomu, že tieto pri určovaní dób trvania zmluvného vzťahu nie sú rozporné, pretože vyjadrujú to isté, nakoľko človek ako subjekt zmluvného vzťahu "žije" "do smrti". Z odvolania právneho zástupcu odporcu je zjavná snaha o dosiahnutie zmeny napadnutého rozsudku, keď súdu prvého stupňa okrem iného vytýkal, že neaplikoval zákonné ustanovenia § 27 ods. 8, § 116 a najmä § 119 ods.3 veta za bodkočiarkou zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Odporca neuzatváral zmluvu s navrhovateľkou ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti; nešlo ani o vzťah banky s klientom, ale zo strany odporcu išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, spadajúcu pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov, preto námietka je bez právneho významu.

Čo sa týka ďalších námietok uvedených v odvolaní, s týmito sa odvolací súd nezaoberal, keďže už prvostupňový súd sa vo svojom odôvodnení podrobne zaoberal na všetky pre vec dôležitými argumentmi odporcu a to aj vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k 44 C 120/2010-108, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 15 Co 152/2011-162. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína a odvolací súd sa s týmito v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04,1. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05). Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre uvádza, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú; článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia rozhodnutia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku zo dňa 21. januára 1999, Van de Hurk proti Holandsku zo dňa 19. apríla 1994).

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na riadne zistenie skutkového stavu, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a správne posúdil vec aj po právnej

stránke, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd nevyhovel návrhu odporcu na pripustenie dovolania, ktoré žiadal s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p..

Rozhodnutie odvolacieho súdu po právnej stránke zásadného významu je také rozhodnutie, ktoré rieši doposiaľ nenastolenú alebo v iných súvislostiach prezentovanú a právne riešenú otázku takým spôsobom, ktorý je významný z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec, t.j. má všeobecný dopad na prípady podobnej povahy. Z tohto hľadiska má rozhodnutie odvolacieho súdu zásadný význam spravidla vtedy, ak rieši takú právnu otázku, ktorá judikatúru vyšších súdov nebola riešená alebo výklad ktorej v judikatúre týchto súdov nie je ustálený, alebo ak odvolací súd posúdil určitú právnu otázku inak, než je riešené v konštantnej judikatúre vyšších súdov a rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje v tomto smere odlišné riešenie tejto právnej otázky. Vychádzajúc z takto vymedzenej povahy rozhodnutia po právnej stránke zásadného významu má odvolací súd za to, že v danej právnej veci nie sú splnené podmienky na pripustenie dovolania v zmysle ust. § 238 ods. 3 O.s.p., keď otázka, či sa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka bola riešená a ustálená vo viacerých rozhodnutiach odvolacích súdov / Krajský súd Bratislava sp. zn. 11 Co 54/2011, 5 Co 169/2011, 4 Co 291/2011, 9 Co 91/2012, 9 Co 29/2011 /, Najvyššieho súdu SR / sp. zn. 5 Cdo 206/2011, 5 Cdo 165/2011, 2 Cdo 23/2012 /, Ústavného súdu SR / sp. zn. II. ÚS SR 26/2012 / a rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto smere neobsahuje odlišné riešenie týchto otázok.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke, ktorá mala v odvolacom konaní úspech, priznal náhradu trov konania vo výške 314,10€, ktoré zaviazal odporcu s poukazom

na ustanovenie § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť právnemu zástupcovi navrhovateľky do troch dní.

Trovy odvolacieho konania predstavujú teda odmenu advokáta za 1 úkon právnej služby a to písomné vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 10.7.2013, keď odmena advokáta za 1 úkon právnej služby predstavuje s poukazom na § 10 ods. 1 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb sumu 253,94€ a aj s poukazom na ustanovenie § 15 písm. a) citovanej vyhlášky predstavuje sumu 261,75€ / 253,94€ + 1 x 7,81€ režijný paušál / pričom táto odmena advokáta bola zvýšená o daň z pridanej hodnoty v zmysle § 18 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o sumu 52,35€ / 261,75€ x 20% /.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.